एथनिक व-हाडी हॉलिडे

वासंती आळोखे-पिळोखे देत बेडवरुन उठली. दररोज सकाळी सहा वाजता तिच्या बेडरुममधला कम्प्यूटर आपोआप बूट होत असे. तसा आजही झाला. स्क्रीनवर आजची दैनंदिनी झळकत होती. पार्श्वभूमीवर भूपाळीचे मंद स्वर रात्रीच्या नीरवतेची जागा घेऊन बेडरुममध्ये एक सौज्वळ वातावरण निर्माण करण्याचा प्रयत्न करीत होते. वासंती दर महिन्याला कम्प्यूटरचे पार्श्वसंगीत बदलत असे. या महिन्यात मराठी संगीताची वर्णी लागली होती.

वेळेनुसार योग्य ते राग पार्श्वसंगीताचा ताबा घेणार होते. मराठी संगीताची वर्णी लागण्याचे कारण स्क्रीनवरच्या दैनंदिनीतल्या सकाळी अकरा वाजताच्या नोंदणीत दडले होते.

वासंतीने चहासाठी मायक्रोवेवचे बटन दाबले व दात ब्रश करण्यासाठी बाथरुममधे जाऊन तिने विद्यूत ब्रश टूथपेस्टच्या फेसात वर खाली फिरविण्यास सुरुवात केली. नेहमीच्या सवयीने ब्रश करता करता ती बेसिनवरच्या मोठया ओवल आरशात स्वत:चे रुप न्याहाळू लागली. कोणालाही हेवा वाटावा असे सौंदर्य,

देवाने तिच्या पदरात टाकले होते आणि तिनेही त्या देणगीची छान नीगा राखली होती. 'जगात सर्वात सुंदर कोण?' असे आरशाला विचारायची गरजच नव्हती. सौंदर्य हे पाहणा-याच्या दृष्टीत सामावले आहे, ही म्हण वासंतीच्या बाबतीत खरी होती. दररोज प्रमाणेच अजही तिला आरशातल्या परीचा हेवा वाटला. आपणच आपला हेवा करतो आहे, हे लक्षात येऊन ती लाजली व लाजल्याने तिच्या शरीरात झालेली परिवर्तने तिच्या डोळ्यांनी टिपली पण दररोज प्रमाणेच तिच्या संयमाचा विजय झाला.

बेडरुममध्ये येऊन तिने ड्रेसिंग गाऊन चढविला व बाहेर किचनमधे तोपर्यंत तयार झालेला मायक्रोवेव मधला चहा घेऊन ती परत येऊन कम्प्यूटरसमोर बसली. आजची अकरा वाजताची नोंदणी लाल अक्षरात उठून दिसत होती. या नोंदणीची संपूर्ण माहिती असलेली फाईल वाचण्यासाठी तिने उंदराचे कान दोन-तीनदा दाबले. हळूहळू तिने फाईलच्या सर्व कागदांवरुन नजर फिरविली. तिला खुद्कन हसू आले. तिने लगेच फाईल बंद केली व आपल्या वार्डरोबकडे वळली.

जॉगींग –स्वीमींगसाठी सकाळी साडेपाच वाजताच घराबाहेर पडलेला नृसिंह दररोजप्रमाणे सातच्या सुमारास घरी आला व रोजच्या सवयीने आपल्या किल्लीने घरचा दरवाजा उघडला. पण दोन –चार पाऊले घेताच तो थबकला. आपण आपल्याच घरात शिरलो आहोत ना?' असे वाटून तो क्षणभर गोंधळला. ट्रे मधे चहाचा 'मग' घेऊन वासंतीच त्याच्याकडे येत होती.

वासंतीला नृसिंहाच्या चेह–यावरचे भाव पाहून हसू आले. राहणीमानाची संस्कृती कितीही बदलली तरी

आश्चर्याचा धक्का बसल्यावर माणूस तोंडाचा आऽकरून मोठया डोळयानीच का पाहतो? असा विचार मनात आला होता.

" असा काय पाहतो आहेस आऽ वासून', वासंतीने विचारले. "अगं इतक्या सकाळी तुला कपडयांमध्ये आणि तेही साडी, अंबाडा, कुंकू-बांगडयांमध्ये पाहिल्यावर मला आश्चर्य वाटायला नको का?," नृसिंहाने आश्चर्य वाटण्याचे कारण सांगून टाकले." माझ्या लाडक्या लिओ, तू चहा तर घे मग सांगते तुला." वासंती चहाचा कप नृसिंहाच्या हातात देत म्हणाली.

हो! अमेरिकेत असतांना नृसिंहचे लिओ हे टोपणनाव पडले होते. त्याच्या नावातला सिंह म्हणजे झोडिएकची लिओ ही राशी आहे असे समजल्यावर लिओ, लेन, लिओनेल अशी नावं पडत शेवटी लिओ हे नाव प्रचलित झाले. पण ते अमेरिकेत. भारतात त्याच्या मित्रांना, कलीग्जना तो नरसी होता.

अमेरिकन मधुचंद्रात त्याने वासंतीजवळ लिओचा गौप्यस्फोट केला तेंव्हा वासंतीने करकचून मिठी मारून, दीर्घ चुंबन घेऊन लिओ नावावर शिक्कामोर्तब केले. "तू आहेच मुळी सिंहासारखा राजबिंडा."

वासंती तेव्हां म्हणाली होती. पण तिला लिओ हे नाव आवडण्याचे कारण वेगळेच होते. जंगलातील सिंह-संस्कृती स्त्री-प्रधान होती. सिंहीणीने शिकार करायची व सिंहाचे लाड करायचे, ही जगायची पद्धत वासंतीला खूप आवडली होती. आपल्या लिओला प्रेमबंधनात तिने केंव्हाच जखडून टाकले होते. सिहीणींप्रमाणे वासंतीही कामं करण्यात वाघिण होती. जंगलातल्या सिंहीणींप्रमाणे तीही आपल्या लिओचा मान-सन्मान ठेवण्यात व लाड करण्यात कधीह चुकत नसे. आपले एक्झीक्वूटीव करिअर संभाळूनही हे

दिव्य करणे तिला सहज शक्य होत असे. कारण आयुष्याकडे बघण्याचा तिचा दृष्टीकोन सामान्यांपेक्षा खूपच वेगळा होता. काळ, वेळ, स्थळ आणि लोक पाहून ती आपले रंग बदलत असे. तिला प्रत्येक क्षणातून आनंद घ्यायचा होता.

" तू आपली दैनंदिनी पाहिली की नाही आज? वासंतीने त्याचे लक्ष कम्प्यूटर स्क्रीनकडे खेचले. चहा पीत तो दररोज या स्क्रीनकडे पाहत, येणा-या दिवसाचा आढावा घेत असे.

लाल अक्षरात उठून दिसणारी अकरा वाजताची नोंदणी पाहून तो चकित झाला. "अगं, पण मी

काकाकाकूंना आत्ता येऊ नका म्हणून कळविले होते ना!'', नृसिंहाने आश्चर्य व्यक्त केले.

'' ई मेल च्या युगात पत्र लिहिल्यावर पोस्टात टाकायचे असते, हे तू विसरला होता. शिवाय तुझा, पोस्टाने लिफाफ्यावर लावलेल्या, डिंकावर खूपच विश्वास दिसतो आहे. तू काकाकाकूंना येऊ नको का लिहिलस? मला अगदि आवडलं नाही. त्याच लिफाफ्यात तुझ्या पत्राऐवजी माझं आठ दिवसांसाठी राहायला येण्याचे आमंत्रणाचे पत्र मी त्याच दिवशी पोस्ट केलं. त्याच पत्रात नागपूरहून येण्याचे एक

तिकिटही पाठविले.'' वासंती म्हणाली.

'' अरे ही किमया मी नाही, आपल्या इंटरनेटने केली आहे.'' वासंतीने खरे कारण सांगून टाकले. अरे आजपासून माझी दहा दिवसांची सुटी नाही का सुरु होत आहे. म्हणून मुद्दाम मी काकाकाकूंना बोलाविले आहे.'' वासंती म्हणाली.

'' मागच्या महिन्यात माझ्या सेक्रेटरीच्या ओळखीचा एक ट्रॅवल एजंट राजस्थानी एथनिक हॉलिडेची कल्पना मला पटवून द्यायला आला होता. तेंव्हा मला ही युरेका भेटली,'' वासंती.

"युरेका? नृसिंह डोळे किलकिले करत प्रश्नार्थक मुद्रेने वासंतीकडे पाहत म्हणाला. पण लगेच त्याने स्वत:ला सावरले," हं! हं!! आलं लक्षात. युरेका म्हणजे आर्कीमिडीजप्रमाणे तुझ्या डोक्यात प्रकाश पडला. करेक्ट?"

"त्याच वेळेला आलेल्या काकाकाकूंच्या पत्राची मला आठवण झाली. त्यांना बोलावून आपल्या घरातच विदर्भरंग भरला तर घर बसल्या व-हाडी एथनिक हॉलिडे होईल. हो कि नाही?" वासंतीने नृसिंहाकडे आपल्या कल्पनेची दाद मागितली.

" नाही म्हणायची हिंमत आहे का माझी," नृसिंह हसत म्हणाला," हो, पण तू इंटरनेटबद्दल बोलत होतीस."

" अरे शोधता शोधता मला एक छान वेबसाईट मिळाली. व-हाड डॉट काय पायजे डॉट कॉम. बस्स. माझ्या एथनिक हॉलिडेच्या कल्पनेला ठोस रूप यायला सुरुवात झाली." वासंती. नृसिंह लक्ष देऊन ऐकू लागला.

"अरे ही साडी मी ई कॉमर्सवरच तर घेतली आहे. तीन साडया मागवल्या मी नागपूरहून. दहा दिवसांपूर्वीच कुरिअरने या साडया

आल्यात. या साडीचा रंग तुला आवडला कां? आपल्या साडीचा पदर चेह-यासमोर फडकवित वासंतीने पृच्छा केली.

"छान हिरवा रंग आहे. एनव्हायरनमेंट फ्रेंडली." नृसिंहने आपली अक्कल पाघळली.

"हा हिरवा रंग आहे? याला मेहंदी कलर म्हणतात. नागपूरला मेंहंदीबाग भागात या साडया बनतात. समजलं?"

"बाकीच्या दोन साडयांचे रंग काय आहेत ते सांगून टाक बरं " नृसिंह म्हणाला.

"एक आस्मानी आणि दुसरी टोमॅटो कलरची " वासंतीने माहिती पुरविली."

"टोमॅटो कलर म्हणजे तुझ्या गालासारखा नं? असे म्हणत नृसिंह तिचा गालगुच्चा घेण्यासाठी पुढे वाकला. पण वासंती सावध होती. काकाकाकूंना आणायला स्टेशनवर तिला जायचे असल्याची आठवण तिने त्याला करुन दिली.

"हो! हो! ते ठीक आहे. पण तू त्यांना ओळखशील कशी?"

"का? आपल्या लग्नाच्या फोटोंच्या आल्बम्मधून मी त्या दोघांचा फोटो बाहेर काढूनही ठेवलाय. समजलं?

आणि कांही कारणाने चुकामूक झालीच तर काय करायचे, हेही मी पत्रात कळविले आहे.'' वासंतीने त्याचा पश्न निकालात काढला.

''अरे हो! सर्वासांग विचार करून, कामे करवून घेणारी, एक्झीक्युटीव आहेस तू, हे मी कसा काय विसरलो? ओ के. मी कार घरी ठेवतो आणि टॅक्सीने ऑफीसला जातो. काय, ठीक आहे?'', नृसिंहाने विचारले.

''नाही. नाही. त्याची काही आवश्यकता नाही. मी एक टॅक्सी बोलावली आहे.'' नृसिंह तिच्या डोळयासमोर एक बोट नाचवित

असल्याचे पाहून ती पुढे म्हणाली,'' हो! एक म्हणजे एअर कंडीशन. इंटरनेटवरच ही टॅक्सी बुक केली आहे.''

दाढी, आंघोळ आटोपून ब्रेक फास्ट बनविण्यासाठी नृसिंह स्वैपाक-घराकडे वळला पण पाहतो तर डायनींग टेबलवर ब्रेकफास्टची जय्यत तयारी दिसली. तेवढयात प्लेटमध्ये गरमगरम आमलेट घेऊन वासंती आलीच व नृसिंहला पाहून म्हणाली, ''वेळेवर आलास तू. या आठवडयाचे शेवटचे आमलेट खाऊन घे. उद्यापासून पोहे, कुस्करा, थालीपीठं मिळतील.''

"वासंती, तुझ्यातला एक्झीक्युटीव खरोखरच सुटीवर गेलेला दिसतो आहे." या आधी आयता ब्रेकफास्ट आपण कधी खाल्ला होता, हे आठवत नृसिंह म्हणाला, "आज तू शंभर टक्के गृहिणी झाली आहेस."

"हो, गृहिणीवरुन आठवलं. आजपासून लंच साठी डब्बा देणार आहे मी. आज तुझ्या आवडीची भरलेली भेदरं केली आहेत मी." वासंती म्हणाली.

भेदरं, नाव ऐकून नृसिंह चमकला व म्हणाला, "कसली भाजी म्हणालीस? माझ्या ऐकण्यात काही

चूक तर झाली नाही ना?'' नृसिंहने विचारले.

''बरोबर ऐकले तूं. भेदरं म्हणजे टमाटाच म्हणतेय मी. मला कुठून कळला हा शब्द? अरे त्या व-हाडी वेब साईट वरून. आणि भरलेल्या भेदरांची रेसिपी त्या वेबसाईटवरुनच डाऊन-लोड केली मी. समजलं?'' वासंती उत्तरली.

''अरे बापरे ! - एथनिक व-हाडी हॉलीडे हिने खूपच सिरियसली घेतलेला दिसतोय,'' असं मनाशी म्हणत नृसिंहने न्याहरी सुरु केली.

बाराच्या सुमारास वासंती काका-

काकूंना घेऊन घरी पोहोचली. काकांनी नागपूरहून संत्र्यांची टोपली बरोबर आणली होती. नृसिंह म्हणालाच होता, ''या दिवसात नागपूरहून येणारा पाहूणा संत्र्यांशिवाय येण्याची शक्यता कमीच. सीझन नसला तर आजकाल बरोबर न्यायला ऑरेंज-बर्फी मिळायला लागली आहे. ''

काकाकाकू स्नान-संध्या-पूजा आटोपून खोलीबाहेर आले तर डायनींग टेबलावर जेवणाची तयारी झालेली दिसत होती. त्यांच्या अपेक्षेविपरित प्लेट्सच्या ठिकाणी ताटं-वाटया होत्या. जग-ग्लासेसच्या ऐवजी लोटया-भांडी

होती. डावीकडे फ्रीजच्या शेजारी लोखंडी तिपाईवर माठ पाहून तर काकाकाकूंना आश्चर्यच वाटले.

वासंतीने दोघांनाही आग्रहाने खुर्च्यांवर बसविले. " आज मी वाढणार आहे बरं का काकू. काही संकोच करु देणार नाहीये मी." आणि भाजी वाढत वासंतीने काकूंना विचारले," काकू, पाहाबरं जमलीय का मला ही भरलेली भेंदरं."

वासंतीने वाटीमध्ये वाढलेला चिंच-गुळ-कांद्याच्या फोडणीच्या वरणाचा वास काकाकाकूंना येताच दोघांनी एक मेकाकडे पाहिले. नृसिंहाकडे आपल्या जेवणाचे कसे होणार अशी

काळजी करीतच ते मुंबईला आले होते. पण घरातला अद्ययावतपणा सोडला तर आपण आपल्या घरी नागपूरलाच आहोत कि काय असा संभ्रम त्यांना झाला.

त्यांचे मुंबईचे आठ दिवस कसे गेले हे त्यांना कळलेच नाही. नृसिंह रात्री थोडा वेळच त्यांच्या वाट्याला यायचा. बाकी सर्व वेळ वासंती बरोबरच जायचा. मुंबई दर्शनच्या बसमध्ये त्यांना न बसविता ती स्वत: त्यांच्याबरोबर दर दुपारी हिंडत होती. काकाकाकूंनी सूनबाई न म्हंटता वासंती असे संबोधल्यामुळे वासंतीही त्यांच्यावर खुष होती.

त्या आठ दिवसात वासंतीने नृसिंहाच्या आवडीच्या भाज्या आणि काही पदार्थ काकूंकडून शिकून घेतले. त्याच निमित्ताने नृसिंहाची आठवण तिला सोबत करायची व तिला खूप आनंद मिळायचा.

काकूंची तर फूड प्रोसेसर आणि मायक्रोवेवशी पहिल्या दिवशीच गट्टी जमली. काकांनी वॉशिंगमशीन, डीश वॉशर आणि व्हॅक्यूम क्लीनरचा ताबा घेतला होता.

एक दिवस वासंतीने पुडाच्या वडयांचा घाट घातला. फूड प्रोसेसर व मायक्रोवेवची ओळख झाल्यामुळे काकूंनी होकार भरला. वासंतीला या

वैदर्भीय पाककृतीबद्दल खूप उत्सुकता होती. काकू म्हणाल्याही, " अगं, पुडाच्या वडया म्हणजे किती जिकीरीचे काम. सांबार आणून निवडायचा म्हणजे विचारु नकोस. तुमच्या मुंबईला निवडलेला सांबार मिळतो हे पाहूनच मी होकार भरतेय."

सांभार म्हणजे कोथिंबीर, हे अर्थातच वासंतीला आधीच माहीत होते. पुडाच्या वडयांची रेसिपी वेब-साईट वर पाहिलेली असल्यामुळे तिने सर्व सामानाची व्यवस्था आधीच केलेली होती. त्या दिवशी नृसिंह खूप खुष झाला होता.

काकाकाकूंच्या

जाण्याच्या दिवशी नृसिंहनेही सुटी घेतली होती. पूर्ण दिवस काका-काकू वासंतीच्या तारीफेचे पूल बांधत होते. नृसिंह मनातून सुखावला. ते आल्यापासून तो खूपच टेन्सं होता. वासंती व काकाकाकूंची, दोघांचीही त्याला काळजी वाटत होती.

मोटीवेशन मिळालं कि माणूस स्वत:ला किती बदलवू शकतो हे त्याने वासंतीच्या उदाहरणाने पाहिलेच होते. आपली बायको जवळजवळ पाश्चिमात्य झालेली असतांना,

काकाकाकूंनां आपल्याकडे बोलवायची टाळटाळ तो म्हणूनच करीत होता. पण प्रत्यक्षात घडलं ते विलक्षणच होते. एथनिक हॉलिडेच्या युरेकाने आश्चर्यकारक करामत केली होती.

काकाकाकूंची

गाडी सुटल्या-नंतर दोघे कारने परत येत होते. नृसिंहने आपला उजवा हात तिच्या डाव्या मांडीवर ठेऊन हळूच थोपटले. दोघांची दृष्टादृष्ट झाली. घराकडे जाण्याचे वळण आले तरी वासंती सरळ ड्राईव करीत राहिली. डावीकडून समुद्रावरून येणा-या शीतल वा-याचा आनंद घेत वासंती एकटक समोर

पाहत हळू गतीने कार चालवित होती.

"शेवटी संपला म्हणायचा एथनिक व-हाडी हॉलिडे", नृसिंहने शांततेचा भंग केला. वासंती हसली. आपला डावा हात स्टिअरींग व्हीलवरुन काढून नृसिंहच्या उजव्या हातावर ठेवून वासंतीने नृसिंहला विचारले, " व-हाडी माणसं खरोखरच रोमान्टीक असतात का रे ?"

नृसिंहने तिच्याकडे पाहिले. वासंतीचा चेहरा निर्विकार होता. तिची नजर सरळ रस्त्यावर स्थिर होती. नृसिंहने ओळखले, त्याला माहित असलेली वासंती परत आली

होती. त्याने तिला विचारलं,'' का? या प्रश्नाचं उत्तर देणारी वेबसाईट मिळाली नाही वाटतं?''

''नाही नं!'' वासंतीचा चेहरा तसाच निर्वीकार, शांत होता. ''तशी वेबसाईट अजून मिळाली नाही हे मात्र खरं! शोधतेय मी.'' असे म्हणत वासंतीने ॲक्सलेटरवरचा पाय जो-याने दाबला. गाडीने गचका घेऊन वेग घेतला. दोन्ही हातांनी स्टीअरींग व्हील डावीकडे फिरवित वासंतीने उजवा पाय ब्रेकवर दाबला. कार करकच्च आवाज करीत थांबली. एका नारळाच्या झाडाखालील अंधा-या छायेत. वासंतीने /

नृसिंहकडे वळत, मिस्किल हसत त्याला विचारले,'' ही साईट कशी वाटली तुला, माझ्या लाडक्या लिओ?''

समाप्त

चमचम चमचम चमक चांदणी ।
रात्रीची ही कोण पाहुणी ।।
अंधाराची ही तर राणी ।
फिरते घालुनि नाकी हिरकणी ।।